

Europos Komisijai patvirtinus vakcinas, adaptuotas koronaviruso Omikron atmainos BA.1 potipiui, pirmoji jų siunta pasiekė ir Lietuvą. Iš viso rugsėję bus pristatyta 100 tūkst. „Comirnaty“ ir apie 10 tūkst. „Spikevax“ adaptuotų vakcinų dozių. Jos bus naudojamos pakartotiniam gyventojų skiepijimui nuo COVID-19 ligos.

Šiuo metu pasiskiepyti sustiprinančiąja doze gali gyventojai nuo 12 metų. Antroji sustiprinančioji COVID-19 vakcinos dozė skiriama 18 metų amžiaus ir vyresniems asmenims, sergantiems lėtinėmis imunitetą silpninančiomis ligomis arba kurių imuninės sistemos funkcija yra sunkiai sutrikusi dėl kitų priežasčių, arba asmenims, kuriems taikomas gydymas imuninę sistemą slopinančiais vaistiniais preparatais – ne anksčiau kaip po 90 dienų nuo sustiprinančiosios COVID-19 vakcinos dozės suleidimo dienos ir 60 metų amžiaus ir vyresniems asmenims, arba asmenims, kurie, atsižvelgiant į jų sveikatos būklę, turi didžiausią riziką užsikrėsti COVID-19 liga ir (ar) susirgti sunkia šios ligos forma (nepriklausomai nuo jų amžiaus, įvertinus sveikatos priežiūros specialistui) – ne anksčiau kaip po 180 dienų nuo sustiprinančiosios COVID-19 vakcinos dozės suleidimo dienos. Atnaujinta vakcinacijos strategija rudens / žiemos sezonui bus pristatyta artimiausiu metu.

Rugsėjo 1 d., gavusi Europos vaistų agentūros rekomendaciją, Europos Komisija užregistravo Omikron atmainai adaptuotas vakcinas „Comirnaty Original/Omicron BA.1“ (gamintojas „BioNTech ir Pfizer“) ir „Spikevax Bivalent Original/Omicron BA.1“ (gamintojas „Moderna“). Šios vakcinos yra adaptuotos originalių vakcinų „Comirnaty“ ir „Spikevax“ versijos, skirtos ne tik originaliai koronaviruso atmainai, bet ir Omikron atmainos BA.1 potipiui. Adaptuotos vakcinos gali išplėsti apsaugą prieš skirtingas koronaviruso atmainas, todėl tikimasi, kad jos padės išlaikyti optimalią apsaugą nuo COVID-19 ligos virusui evoliucionuojant.

Kad gautų adaptuotas vakcinas greičiau, Lietuva 100 tūkst. naujos „Comirnaty“ vakcinos dozių pasiskolino iš Bulgarijos ir jas grąžins kitą mėnesį iš savo rezervuoto vakcinų kiekio. Toliau adaptuotos vakcinos bus tiekiamos Lietuvai įprasta tvarka, pagal seniau pasirašytas sutartis. Originalios vakcinos „Comirnaty“ ir „Spikevax“ tebėra veiksmingos, užkertant kelią sunkioms COVID-19 ligos formoms, hospitalizacijai ir mirtims, todėl jos ir toliau bus naudojamos vakcinacijai Europos Sąjungos šalyse, ypač pirminei vakcinacijai.

Adaptuotos vakcinos veikia taip pat kaip ir originalios. Šalutiniai poveikiai, pastebėti naudojant adaptuotas vakcinas, taip pat buvo panašūs į tuos, kurie buvo fiksuojami, naudojant originaliąsias vakcinas. Dauguma jų yra lengvi ar vidutinio sunkumo ir praeina per kelias dienas po vakcinacijos.

Rugsėjo 2 d. Europos Komisija paskelbė komunikatą „ES atsakas į COVID-19 pandemiją: pasirengimas rudenii ir žiemai“, kuriame nurodytos pagrindinės rekomendacijos dėl skiepijimo:

- gerinti pirminės vakcinacijos ir revakcinacijos apimtį, pirmenybę teikiant tikslinėms gyventojų grupėms, ypač 60 metų ir vyresniems bei kitiems rizikos grupių asmenims;
- derinti skiepijimo nuo COVID-19 ir gripo kampanijas;
- užtikrinti aiškią komunikaciją visuomenei apie skiepijimo naudą.

Kitos priemonės, susijusios su adaptuotomis vakcinomis:

- nacionalinių skiepijimo strategijų kūrimas, remiantis gairėmis, kurias netrukus paskelbs Europos vaistų agentūra ir Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras;
- užtikrinti pakankamus logistinius pajėgumus, kai tik bus pristatytos adaptuotos vakcinos.

